

КП № 265.1 ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПРИ БОЛЕСТИ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛЕН АПАРАТ

1. Минимален болничен престой – 7 дни

2.1. КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

I89.0 Лимфедем, неклассифициран другаде

Лимфангиектазия

I89.1 Лимфангит

Лимфангит:

- БДУ
- хроничен
- подостър

I89.8 Други уточнени неинфекциозни болести на лимфните съдове и лимфните възли

Хидроцеле(нефилариозно)

Липомеланотична ретикулоза

I89.9 Неинфекциозна болест на лимфните съдове и лимфните възли, неуточнена

Болест на лимфните съдове БДУ

I97.2 Синдром на лимфедем след мастектомия

Елефантиаза } дължащи се на мастектомия

Облитерация на лимфните съдове }

Помощ, включваща използване на рехабилитационни процедури

Не включва: консултации (Z70—Z71)
Z50.8 Лечение, включващо други видове рехабилитационни процедури
Обучение за начини на самообслужване, НКД

Синдром на Reiter-Leroy

M02.30 Множествена локализация

M02.35 Тазова област и бедро
сакрум
сакроилиачна става
тазобедрена става
таз
бедрена кост

M02.36 Колянна област
колянна става
голям пищял[тибия]
малък пищял[фибула]

M02.37 Глезенна става и стъпало
глезенна става
тарзални кост
метатарзални кости
други стави на стъпалото

M02.38 фаланги
Други
гърбначен стълб
ребра
шия
череп
глава
тяло

Други реактивни артропатии

M02.80 Други реактивни артропатии - множествена локализация
M02.85 Други реактивни артропатии - тазова област и бедро
M02.86 Други реактивни артропатии - колянна област
M02.87 Други реактивни артропатии - глезенна става и стъпало
M02.88 Други реактивни артропатии - други

Серопозитивен ревматоиден артрит

Не включва: ревматична треска (I00)
ревматоиден артрит:
• на гърбначния стълб (M45)
• юношески (M08.—)

M05.00 Синдром на Felty - множествена локализация
Ревматоиден артрит със спленомегалия и левкопения

Други серопозитивни ревматоидни артрити

M05.80 Други серопозитивни ревматоидни артрити - множествена локализация
M05.85 Други серопозитивни ревматоидни артрити - тазова област и бедро
M05.86 Други серопозитивни ревматоидни артрити - колянна област
M05.87 Други серопозитивни ревматоидни артрити - глезенна става и стъпало
M05.88 Други серопозитивни ревматоидни артрити - други

Серонегативен ревматоиден артрит

M06.00 Серонегативен ревматоиден артрит - множествена локализация
M06.05 Серонегативен ревматоиден артрит - тазова област и бедро
M06.06 Серонегативен ревматоиден артрит - колянна става
M06.07 Серонегативен ревматоиден артрит - глезенна става и стъпало
M06.08 Серонегативен ревматоиден артрит - други

Болест на Still при възрастни

Не включва: Болест на Still БДУ (M08.2)

M06.10 Болест на Still при възрастни - множествена локализация
M06.15 Болест на Still при възрастни - тазова област и бедро
M06.16 Болест на Still при възрастни - колянна става
M06.17 Болест на Still при възрастни - глезенна става и стъпало
M06.18 Болест на Still при възрастни - други

Ревматоиден бурсит

M06.20 Ревматоиден бурсит - множествена локализация
M06.25 Ревматоиден бурсит - тазова област и бедро
M06.26 Ревматоиден бурсит - колянна става
M06.27 Ревматоиден бурсит - глезенна става и стъпало
M06.28 Ревматоиден бурсит - други

Възпалителна полиартропатия

Не включва: полиартрит БДУ (M13.0)

M06.40 Възпалителна полиартропатия - множествена локализация

Други уточнени ревматоидни артрити

M06.80 Други уточнени ревматоидни артрити - множествена локализация

M06.85 Други уточнени ревматоидни артрити - тазова област и бедро
M06.86 Други уточнени ревматоидни артрити - колянна става
M06.87 Други уточнени ревматоидни артрити - глезенна става и стъпало

Дистална интерфалангеална псориатична артропатия (L40.5†)

Не включва: ювенилни псориатични и ентеропатични артропатии (M09.— *)

M07.00* Множествена локализация

M07.04* Китка карпални кости ставите между всички
метакарпални кости тези кости
фаланги

M07.07* Глезенна става тарзални кости глезенна става
и стъпало метатарзални кости други стави на стъпалото
фаланги

Инвалидизиращ артрит (L40.5†)

M07.10* Множествена локализация

M07.11* Раменна ключица акромиоклавикуларна
област лопатка скапулохумерална стави
стерноклавикуларна

M07.15* Тазова област сакрум тазобедрена става
и бедро бедрена кост сакроилиачна става
таз

M07.16* Колянна голям пищял[тибия] колянна става
област малък пищял[фибула]

M07.17* Глезенна става тарзални кости глезенна става
и стъпало метатарзални кости други стави на стъпалото
фаланги

M07.18* Други гръбначен стълб
ребра
шия
череп
глава
тяло

Псориатичен спондилит (L40.5†)

M07.28* Други гръбначен стълб

Идиопатична подагра

Подагрозен бурсит

Първична подагра

Подагрозни възли [уратни тофи] в сърцето† (I43.8*)

M10.00 Идиопатична подагра, множествена локализация

M10.01	Раменна област	ключица лопатка	акромиоклавикуларна скапулохумерална стерноклавикуларна	стави
--------	----------------	-----------------	---	-------

M10.02	Мишница	раменна кост	лакътна става
M10.03	Предмишница	лакътна кост	гривнена става

M10.04	Китка	лъчева кост карпални кости метакарпални кости фаланги	ставите между всички тези кости
--------	-------	---	---------------------------------

M10.05	Тазова област и бедро	сакрум бедрена кост таз	тазобедрена става сакроилиачна става
--------	-----------------------	-------------------------	--------------------------------------

M10.06	Колянна област	голям пищял[тибия] малък пищял[фибула]	колянна става
--------	----------------	--	---------------

M10.07	Глезенна става и стъпало	тарзални кости метатарзални кости фаланги	глезенна става други стави на стъпалото
M10.08	Други	гръбначен стълб ребра шия череп глава тяло	
<u>Коксартроза [артроза на тазобедрената става]</u>			
M16.0	Първична коксартроза, двустранна		
M16.1	Друга първична коксартроза		
	Първична коксартроза:		
	• БДУ		
	• едностранна		
M16.2	Дисплазична коксартроза, двустранна		
<u>Гонартроза [артроза на колянната става]</u>			
M17.0	Първична гонартроза, двустранна		
M17.1	Други първични гонартрози		
	първична гонартроза:		
	• БДУ		
	• едностранна		
M17.2	Посттравматична гонартроза, двустранна		
M17.3	Други посттравматични гонартрози		
	посттравматична гонартроза:		
	• БДУ		
	• едностранна		
M17.4	Други вторични гонартрози, двустранни		
M17.5	Други вторични гонартрози		
	Вторична гонартроза:		
	• БДУ		
	• едностранна		
<u>Първична артроза на други стави</u>			
M19.01	Първична артроза - раменна област		
M19.07	Първична артроза - глезенна става и стъпало		
M19.08	Първична артроза - други		
<u>Посттравматична артроза на други стави</u>			
M19.17	Посттравматична артроза - глезенна става и стъпало		
M19.18	Посттравматична артроза - други		
<u>Друга вторична артроза</u>			
M19.27	Друга вторична артроза - глезенна става и стъпало		
M19.28	Друга вторична артроза - други		
<u>Друга уточнена артроза</u>			
M19.87	Друга уточнена артроза - глезенна става и стъпало		
<u>Контрактура на става</u>			
Не включва:		придобити деформации на крайниците (M20—M21)	
		контрактура на Dupuytren (M72.0)	
		контрактура на сухожилните влагалища без контрактура на ставата (M67.1)	
M24.50	Контрактура на става - множествена локализация		

M24.51	Контрактура на става - раменна област
M24.52	Контрактура на става - мишница
M24.55	Контрактура на става - тазова област и бедро
M24.56	Контрактура на става - колянна област
M24.57	Контрактура на става - глезенна става и стъпало
M24.58	Контрактура на става - други (гърбначен стълб, ребра, шия, череп, глава, тяло)

Анкилозираш спондилит

Ревматоиден артрит на гърбначния стълб

Не включва: артропатия при синдрома на Reiter (M0 ювенилен (анкилозираш) спондилит (M08.1) синдром на Behcet (M35.2)

M45.0	Анкилозираш спондилит - множествено засягане на гърбначния стълб
M45.1	Анкилозираш спондилит - окципито-атланто-аксисен отдел
M45.2	Анкилозираш спондилит - шийна област
M45.3	Анкилозираш спондилит - шийногърден отдел
M45.4	Анкилозираш спондилит - гърден отдел
M45.5	Анкилозираш спондилит - гърднопоясен отдел
M45.6	Анкилозираш спондилит - поясен отдел
M45.7	Анкилозираш спондилит - пояснокръстен отдел
M45.8	Анкилозираш спондилит - кръстен и кръстноопашен отдел

Други спондилози с миелопатия

Спондилоза, предизвикваща компресия на гърбначния мозък† (G99.2*)

Не включва: сублуксации на гърбначния стълб (M43.3—M43.5)

M47.10	Други спондилози с миелопатия - множествено засягане на гърбначния стълб
M47.11	Други спондилози с миелопатия - окципито-атланто-аксисен отдел
M47.12	Други спондилози с миелопатия - шийна област
M47.13	Други спондилози с миелопатия - шийногърден отдел
M47.14	Други спондилози с миелопатия - гърден отдел
M47.15	Други спондилози с миелопатия - гърднопоясен отдел
M47.16	Други спондилози с миелопатия - поясен отдел
M47.17	Други спондилози с миелопатия - пояснокръстен отдел
M47.18	Други спондилози с миелопатия - кръстен и кръстноопашен отдел

Други спондилози с радикулопатия

M47.20	Други спондилози с радикулопатия - множествено засягане на гърбначния стълб
M47.21	Други спондилози с радикулопатия - окципито-атланто-аксисен отдел
M47.22	Други спондилози с радикулопатия - шийна област
M47.23	Други спондилози с радикулопатия - шийногърден отдел
M47.24	Други спондилози с радикулопатия - гърден отдел
M47.25	Други спондилози с радикулопатия - гърднопоясен отдел
M47.26	Други спондилози с радикулопатия - поясен отдел
M47.27	Други спондилози с радикулопатия - пояснокръстен отдел
M47.28	Други спондилози с радикулопатия - кръстен и кръстноопашен отдел

Спинална стеноза

Каудална стеноза

M48.00	Спинална стеноза - множествено засягане на гърбначния стълб
M48.01	Спинална стеноза - окципито-атланто-аксисен отдел
M48.02	Спинална стеноза - шийна област
M48.03	Спинална стеноза - шийногърден отдел
M48.04	Спинална стеноза - гърден отдел

- M48.05 Спинална стеноза - гръднопоясен отдел
 M48.06 Спинална стеноза - поясен отдел
 M48.07 Спинална стеноза - пояснокръстен отдел
 M48.08 Спинална стеноза - кръстен и кръстноопашен отдел

Увреждания на междупрешленните дискове в шийния отдел

Включва: увреждания на междупрешленните дискове в шийния отдел с болков синдром
 увреждания на междупрешленните дискове в шийногръдния отдел

- M50.0† Увреждане на междупрешленните дискове в шийния отдел с миелопатия (G99.2*)
 M50.1 Увреждане на междупрешленните дискове в шийния отдел с радикулопатия
 Не включва: брахиален радикулит БДУ (M54.1)

Увреждания на междупрешленните дискове в други отдели

Включва: увреждания на междупрешленните дискове в гръдния, гръднопоясния и пояснокръстния отдел

- M51.0† Увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с миелопатия (G99.2*)
 M51.1 Увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия
 Ишиас, дължащ се на увреждане в междупрешленен диск
 Не включва: лумбален радикулит БДУ (M54.1)
 M51.2 Друг тип уточнена хернизация на междупрешленен диск
 Лумбаго, дължащо се на дискова херния
 M51.3 Друга уточнена дегенерация на междупрешленен диск

Алгоневродистрофия

Синдром рамо-ръка
 Атрофия на Sudeck

Симпатикова рефлексорна дистрофия

- M89.00 Алгоневродистрофия - множествена локализация
 M89.05 Алгоневродистрофия - тазова област и бедро
 M89.06 Алгоневродистрофия – колянна област
 M89.07 Алгоневродистрофия – глезенна става и стъпало
 M89.08 Алгоневродистрофия – други (гръбначен стълб, ребра, шия, череп, глава, тяло)

Вродени деформации на бедрото

Не включва: щракато бедро (R29.4)

- Q65.0 Вродена луксация на бедрото, едностранно
 Q65.1 Вродена луксация на бедрото, двустранно
 Q65.2 Вродена луксация на бедрото, неуточнена
 Q65.3 Вродена сублуксация на бедрото, едностранна
 Q65.4 Вродена сублуксация на бедрото, двустранна
 Q65.5 Вродена сублуксация на бедрото, неуточнена
 Q65.8 Други вродени деформации на бедрото
 Изкривяване на бедрената шийка напред
 Вродена дисплазия на ацетабулума
 Вродено:
 • валгусно положение [coxa valga]
 • варусно положение [coxa vara]

Други вродени костно-мускулни деформации

Не включва: редуccionни дефекти на крайник(-ци) (Q71—Q73)

Q68.2 Вродена деформация на коляното

Вроден(-а):

- лусация на коляното
- genu recurvatum

Q68.3 Вродено изкривяване на бедрената кост

Не включва: изкривяване на бедро (шийка) напред (Q65.8)

Q68.4 Вродено изкривяване на тибията и фибулата

Други вродени аномалии (пороци на развитието) на крайник (крайници)

Не включва: полидактилия (Q69.—)

редуccionен дефект на крайник (Q71—Q73)

синдактилия (Q70.—)

Q74.1 Вродена аномалия на коляното

Вроден(-а):

- липса на патела
- дислокация на патела
- genu valgum
- genu varum

Рудиментарна патела

Не включва: вроден(-а):

- дислокация на коляното (Q68.2)
 - genu recurvatum (Q68.2)
- синдром “нокти—патела” (Q87.2)

Q74.2 Други вродени аномалии на долен крайник (крайници), включително и на тазовия пояс

Вродено(-а):

- срастване на сакроилиачната става
- аномалия на:
- глезена (глезенната става)
- сакроилиачната става

Не включва: изместване на шийката на бедрената кост напред (Q65.8)

Q74.3 Arthrogriposis multiplex congenita

Q74.8 Други уточнени вродени аномалии на крайник (крайници)

Вродени аномалии (пороци на развитието) на гръбначния стълб и гръдния кош

Не включва: вродени костно-мускулни деформации на гръбначния стълб и гръдния кош (Q67.5—Q67.8)

Q76.0 Spina bifida occulta

Не включва: менингоцеле (спинално) (Q05.—)

spina bifida (aperta) (cystica) (Q05.—)

Q76.1 Синдром на Klippel-Feil

Синдром на срастване на шийните прешлени

Q76.2 Вродена спондилолистеза

Вродена спондилолиза

Не включва: спондилолистеза (придобита) (M43.1)

спондилолиза (придобита) (M43.0)

Q76.3 Вродена сколиоза, дължаща се на вродена костна аномалия

Хемивертебрално срастване или непълна сегментация със сколиоза

Q76.4 Други вродени аномалии на гръбначния стълб, несвързани със сколиоза

Вроден(-а)(-о):

- липса на прешлен
- срастване на гръбначния стълб
- кифоза
- лордоза
- аномалия на лумбосакралната става (област)

неуточнен(-а)(-о)
или несвързан(-а)(-о)
със сколиоза

	Хемивертебра Аномалия на гръбначния стълб Платиспондилиза Добавъчен прешлен	
Q76.5	Шийно ребро Добавъчно ребро в шийната област	
Q76.8	Други вродени аномалии на торакалните кости	
<u>Остеохондродисплазия с дефекти в растежа на тръбести кости и гръбначния стълб</u>		
Не включва: мукополизахаридоза (E76.0—E76.3)		
Q77.0	Ахондрогенеза Хипохондрогенеза	
Q77.3	Chondrodysplasia punctata	
Q77.4	Ахондроплазия Хипохондроплазия	
Q77.5	Дистрофична дисплазия	
Q77.6	Хондроектодермална дисплазия Синдром на Ellis-van Creveld	
Q77.7	Спондилоепифизарна дисплазия	
Q77.8	Друга остеохондродисплазия с дефекти в растежа на тръбестите кости и гръбначния стълб	
<u>Други остеохондродисплазии</u>		
Q78.0	Osteogenesis imperfecta Вродена чупливост на костите Остеопсатироза	
Q78.1	Полиостеозна фиброзна дисплазия Синдром на Albright (-McCune) (-Sternberg)	
Q78.2	Остеопетроза Синдром на Albers-Schönberg	
Q78.3	Прогресираща диафизарна дисплазия Синдром на Camurati-Engelmann	
Q78.4	Енхондроматоза Синдром на Maffucci Болест на Ollier	
Q78.5	Метафизарна дисплазия Синдром на Pyle	
Q78.6	Множествени вродени екзостози Диафизарна аклазия	
Q78.8	Други уточнени остеохондродисплазии Остеопойкилоза	
<u>Вродени аномалии (пороци на развитието) на костно-мускулната система, неклассифицирани другаде</u>		
Не включва: вроден (стерномастоиден) тортиколис (крива шия) (Q68.0)		
Q79.6	Синдром на Ehlers-Danlos	
Q79.9	Вродена аномалия на костно-мускулната система, неуточнена Вродена: • аномалия БДУ • деформация БДУ на костно-мускулната система БДУ	
<u>Последици от травми на шията и тялото</u>		
T91.0	Последици от повърхностна травма и открита рана на шията и тялото. Последици от травми, класифицирани в рубриците S10—S11, S20—S21, S30—S31, T09.0—T09.1	
T91.1	Последици от счупване на гръбначния стълб Последици от травми, класифицирани в рубриците S12.0, S 12.1, S 12.2; S 12.7;	

- S22.0; S22.1, S32.0, S32.7 и T08
- T91.2 Последици от други счупвания на гръден кош и таза
Последици от травми, класифицирани в рубриците S22.2-22.9, S 32.1-32.5 и S 32.8;

Последици от травми на горен крайник

- T92.0 Последици от открита рана на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S41.—, S51.—, S61.— и T11.1
- T92.1 Последици от счупване на горен крайник, с изключение на китката и дланта
Последици от травми, класифицирани в рубриците S42.—, S52.— и T10
- T92.2 Последици от счупване на ниво китка и длан
Последици от травми, класифицирани в рубриката S62.—
- T92.3 Последици от изкълчване, навяхване и разтягане на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S43.—, S53.—, S63.— и T11.2
- T92.5 Последици от травма на мускул и сухожилие на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S46.—, S56.—, S66.— и T11.5
- T92.6 Последици от смазване и травматична ампутация на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S47—S48, S57—S58, S67—S68 и T11.6
- T92.8 Последици от други уточнени травми на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S40.—, S45.—, S49.7—S49.8, S50.—, S55.—, S59.7—S59.8, S60.—, S65.—, S69.7—S69.8, T11.0, T11.4 и T11.8

Последици от травми на долен крайник

- T93.0 Последици от открита рана на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S71.—, S81.—, S91.— и T13.1
- T93.1 Последици от счупване на бедро
Последици от травми, класифицирани в рубриката S72.—
- T93.2 Последици от други счупвания на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S82.—,
- T93.3 Последици от изкълчване, навяхване и разтягане на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S73.—, S83.—, S93.0 – S93.2
- T93.5 Последици от травма на мускул и сухожилие на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S86.0; S86.1, S96.7
- T93.6 Последици от смазване и травматична ампутация на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците S77—S78, S87—S88, S97—S98 и T13.6

Последици от термични и химични изгаряния, и измръзване

- T95.0 Последици от от термично химично изгаряне, и измръзване на главата и шията
Последици от травми, класифицирани в рубриците T20.—, T33.0—T33.1, T34.0—T34.1 и T35.2
- T95.1 Последици от от термично химично изгаряне, и измръзване на тялото
Последици от травми, класифицирани в рубриците T21.—, T33.2—T33.3, T34.2—T34.3 и T35.3
- T95.2 Последици от от термично и химично изгаряне, и измръзване на горен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците T22—T23, T33.4—T33.5, T34.4—T34.5 и T35.4
- T95.3 Последици от от термично и химично изгаряне, и измръзване на долен крайник
Последици от травми, класифицирани в рубриците T24—T25, T33.6—T33.8, T34.6—T34.8 и T35.5

Придобита липса на крайник

Включва: загуба на крайник:	
• следоперативна • посттравматична	
Не включва: придобита деформация на крайници (M20—M21)	
вродена липса на крайници (Q71—Q73)	
Z89.5	Придобита липса на крак над или под коляното
<u>Наличие на други функционални импланти</u>	
Не включва: усложнения във връзка с вътрешни протезни устройства, импланти и частици (T82—T85)	
проба и ажустиране на протеза и друго устройство (Z44—Z46)	
Z96.6	Наличие на ортопедични импланти на стави
Заместване на тазобедрена/ колянна става (частично) (пълно), раменна става, лакътна става, глезенна става	
<u>Наличие на други устройства</u>	
Не включва: усложнения във връзка с вътрешни протезни устройства, импланти и трансплантати (T82—T85)	
проба и ажустиране на протеза и друго устройство (Z44—Z46)	
наличие на устройство за дренаж на гръбначномозъчна течност (Z98.2)	
Z97.1	Наличие на изкуствен крайник (пълно) (частично)

2.1. КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Код Z50.8 се използва задължително като водеща диагноза за да покаже, че пациентът е приет за извършване на рехабилитационни процедури за състояние обикновено лекувано преди това. Като допълнителни диагнози следва да бъдат посочени съответното остатъчно състояние, последвано от причината.

2.2. КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9 КМ

2.2. ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	
1820 Физиологична оценка	
96192-00	Функционална оценка
96019-00	Биомеханична оценка
Обем на движения/тестване на мускулатура (без устройства или оборудване)	
Оценка на равновесие (с тестване на сензорна организираност)	
Мобилност/анализ на походка	
Мускулоскелетна оценка	
Оценка на стоежа	
<i>Не включва:</i> оценка на функционална мобилност, свързана със средата на клиента (96021-00 [1822])	
обем на движения/тестване на мускулатура със специализирано оборудване (96159-00 [1905])	
1905 Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат	
96159-	Обем на движение/тестване на мускул със специализирана техника
Изокинетично тестване	
1866 Други диагностични тестове, измервания или изследвания	
91906-00	Измерване дължина на крайник
1824	Друга оценка, консултация, интервю, изследване или преценка
92210-00	Антропометрия (мензурация)

Оценка на лична грижа и други дейности на ежедневен\независим живот

- 96021-00 Оценка на грижите за себе си
Оценка на ежедневни умения и дейности
Оценка на:
- къпане/душ
 - миене на зъби
 - обличане [дрехи]
 - хранене
 - изхранване
 - функционална комуникация
 - чистене
 - мобилност в средата
 - тоалет
 - измиване на косата
- Не включва: оценка на:
- стареене (96023-00 [1824])
 - хранителен прием (диетичен) (калоричен) (96026-00 [1822])
 - поддържане на здравето и възстановяване (96022-00 [1822])
 - поддържане на дома (96028-00 [1822])

1934 Други лабораторни изследвания

- 92191-00 Полимеразна верижна реакция за доказване на COVID-19
92191-01 Тест за откриване на антиген на SARS – CoV-2

2.3.ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

Терапии с използване на агенти, неклассифицирани другаде

- 96154-00 Терапевтичен ултразвук
Не включва: диагностичен ултразвук (виж блокове [1940] до [1950])

1908 Други терапевтични интервенции

- 96061-00 Пасивни упражнения
96061-02 Механотерапия

1908 Други терапевтични интервенции

- 96193-00 Упражнения срещу съпротива

1905 Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат

50115-00	Манипулация/мобилизация на става, неклассифицирана другаде Мануална руптура } Освобождаване или разтягане } на става БДУ <i>Забележка:</i> Манипулация – насилствено пасивно движение на става над активния J лимит на движение Мобилизация – освобождаване на телесна част(и) с помощта на нарастващо движение
96162-00	Лечебен масаж или манипулация на съединителна/мека тъкан, неклассифицирани другаде Втриване на терапевтичен гел, крем или лосион в тъкан на белег или рана Точково стимулиране, проникване или седираща терапия <i>Забележка:</i> Мануална терапия, включваща манипулация на съединителна тъкан/меки тъкани на тялото и прилагана, за да произведе ефект върху нервна и мускулна система и местна или обща циркулация на кръвта и лимфата. Принципно се изпълнява с ръце, но други механични устройства като вибратор също могат да бъдат използвани. Включва техники като: • акупресура, където се прилага налягане на акупунктурни места, за облекчаване на болката • разтриване, малки, точно локализирани, проникващи движения, изпълнени в кръгова или напречна посока върху меките тъкани <i>Не включва:</i> манипулация на става (50115-00 [1905]) масаж: • сърдечен (затворен гръден кош) (92053-00 [1890]) • простата (92131-00 [1904]) • ректум (92094-00 [1899])
96061-02	Механотерапия
1870 Интервенции включващи подпомагащо или адаптивно устройство, помощно средство или оборудване	
<i>Включва:</i> адхезивни подложки изкуствен [протезен] крайник(ци) подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване за: • игра/свободно време • продуктивност • грижи за себе си/поддържане слухова помощ [кохлеарен имплант] [слухова помощ] превръзки подпори скоби гипсови шини (фибростъкло) (гипс) (пластмаса) комуникационни системи (спешен отговор, системи за повикване, телефони) корсет патерици превръзки (Velpeau) еластичен чорап(и) електронен уред за походка	

електротактилна/вибротактилна помощ
 обувки, произведени за специални нужди, напр. подпомагане на походка, адаптация на стойка или да се подпомогне употребата на протеза
 устройство за променливо налягане
 системи за поставяне на медикаменти
 шийни укрепващи средства [шийна яка]
 ортеза БДУ
 успоредни пръчки
 пресиращи превръзки [Gibney бандаж] [Robert Jones бандаж] [Shanz превръзка]
 пресиращи панталони [анти-шокови] [MAST панталони] [съдово пневматично устройство]
 ортези БДУ
 релси
 ребрен колан
 седалка
 гръбначно подпомагане
 шина (акрилна) (корона) (метална шина) (филцова) (силиконова) (термопластична)
 бинтов бандаж
 поддържаща рамка
 термопластична шина (динамична) (статична)
 зрителна помощ [контактни лещи] [очила] [призми] [очила]
 бастун
 подвижен стол

Забележка: Този блок класифицира външни фиксиращи средства, които са най-общо неинвазивни по същност. Външни фиксиращи устройства, които са инвазивни (т.е. прикрепени към костта) са класифицирани другаде. виж Азбучния индекс за упътване.

Не включва: поставяне на:

- имобилизиращи устройства при фрактура и луксация (виж Индекс: Имобилизация, фрактура или имобилизация, луксация)
- опъващи устройства класифицирани другаде (виж Индекс: Опъване) имплантация на протезни устройства на крайник (виж Индекс: Имплантация, протеза)
- поставяне на протезни устройства (виж Индекс: Поставяне, протеза) интервенции, включващи подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване, класифицирани другаде:
 - оценка нужда от устройство (96024-00 [1822])
 - подпомагане поставяне на устройство (96165-00 [1914])
 - консултиране или обучение свързано с устройство (96071-00 [1867])
 - измерване на устройство (96024-00 [1822])
 - предписване на устройство (96024-00 [1822])
 - само разглеждане на устройство (96025-00 [1822])
 - трениране на умения за използване на устройство (96142-00 [1878])

90531-00 Тракция, неклассифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

96130-00 Умения за обучение в дейности, свързани с положение на тялото\мобилност\движение
Разходка и тренинг на походка
Тренинг на движение и позициониране на тялото като:

- движения в леглото
- извиване
- обръщане
- лягане до сядане
- седнал до изправяне
- баланс при седнало положение
- сядане извън леглото
- клякане
- баланс при изправено положение

	• изправяне Поддържане на стойка Трениране умения в методи за подобряване осъзнаване на интегрирано движение напр.метод на Feldenkrais, Tai Chi, Yoga <i>Не включва:</i> двигателна терапия (96115 to 96129 [1876]) тези, където главната цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])
96092-00	Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване <i>Включва:</i> инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване <i>Не включва:</i> поставяне на превръзка на: • изгаряне (виж блок [1600]) • рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])
1876	Умения, придобити по време на движение
96131-00	Двигателна терапия Работа с нарастваща натовареност/трудни условия <i>Включва:</i> оценка на прогреса <i>Забележка:</i> Тренинг, включващ умения, изискващи асистирание или наблюдение на клиента при изпълнение на упражнения, с цел подобряване кондицията на тялото, подобряване на здравето или поддържане на форма или като средство за корекция на деформитет или възстановяване на органични и телесни функции до състояние на здраве. Умения за обучение в дейности, свързани с придвижване Трениране на умения за придвижване до/от: • банята • леглото • стол • пода • душ • тоалет • количка <i>Не включва:</i> такова при влизане и излизане от басейн за хидротерапия (96150-00 [1879]) такова, където главна цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])
1908	Други терапевтични интервенции
96061-01	Позиционна терапия
96194-00	Подводна гимнастика
96194-01	Подводно струев масаж
96194-02	Криоелектрофореза
96194-03	Рекреационна (възстановителна) терапия
	Занимателна терапия Игрова терапия

93173-00	Акупунктура
1878	Умения за лична хигиена и други ежедневни дейности / независим живот
96142-00	<i>Включва:</i> оценка на прогреса Обучение на умения в използване на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване Разходка и тренинг на походка във връзка с употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване Рехабилитационен тренинг при употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване Двигателен тренинг с помощни средства Тренинг на умения в: • поставяне на превръзки и бандажи • системи за поставяне на медикаменти <i>Забележка:</i> За списък на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване виж[1878]) Обучение за системи за поставяне на медикаменти включва умения и управление в употреба на системи за поставяне на медикаменти като инхалатори с мерителна доза, стимулиращи дишането устройства, небулайзери, трансдермални лекарствени системи и продължителни парентерални инфузии. Също включва подпомагащи помощни средства. <i>Не включва:</i> имплантиране на кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329]) изваждане на кохлеарно протезно устройство (41617-01 [329])
96146-00	Професионални умения и професионално обучение Тренинг на умения в: • намиране на работа • изпълнение на работни задължения • планиране на пенсиониране • професионално проучване • доброволно участие <i>Не включва:</i> утежняване на работата/условията (виж Азбучен индекс: Обучение, умения, движение)
1905	Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат
50115-00	Манипулация/мобилизация на става, неклаифицирана другаде Мануална руптура } Освобождаване или разтягане } на става БДУ <i>Забележка:</i> Манипулация – насилствено пасивно движение на става над активния J лимит на движение Мобилизация – освобождаване на телесна част(и) с помощта на нарастващо движение
96174-01	Стречинг на мускул или сухожилие
96174-02	Стречинг на фасция
1880	Терапии с използване на агенти, неклаифицирани другаде
96153-00	Хидротерапия <i>Забележка:</i> Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ.

Специално оборудване като резервоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:

- хипертермия (92178-00 [1880])
- хипотермия (22065-00 [1880])

96211-00 Прилагане на диатермични токове

92178-00 Топлинна терапия

Хипертермична терапия

Включва: терапевтично поведение с използване на:

- загряващи превръзки
- инфрачервено облъчване
- микровълни
- къси вълни
- парафин

Забележка: Използване на топлина при терапевтично поведение на болест и травма. Хипертермия може да бъде индуцирана чрез топли превръзки или компреси, електрически одеала, поставяне в топла вода (вана или ведро), използване на влажен въздух или чрез екстра-корпорално затопляне на кръвта. Хипертермия може също да бъде използвана като допълнение към радио-терапия или химиотерапия и индуцирана от микровълни, ултразвук, нискоенергийни радиочестотно провеждане или сонди.

Кодирай също когато е направена:

- химиотерапия (виж Индекс: Химиотерапия)
- радио-терапия (виж Индекс: Терапия, радиация)

Не включва: термокаутеризация (виж Индекс: Термокаутеризация)
термокоагулация (виж Индекс: Невротомия, по локализация, радиочестотна)
термокератопластика (90064 [173])
термосклеректомия (42746-03 [191])
термотерапия на простата чрез микровълни (37203-04 [1166])
Лечение с нискочестотни токове
Лечение със средночестотни токове
Лечение с високочестотни токове
Лечение с нискочестотно магнитно поле

22065-00 Студотерапия

Хипотермична терапия

Хипотермия на цяло тяло

Забележка: Използване на студ в терапевтично поведение при болест или травма. Хипотермия може да бъде индуцирана с ледени превръзки или компреси, охлаждащи чаршафи, поставяне в студена вода (вана или ведро) или чрез екстракорпорално охлаждане на кръвта. Хипотермия може да бъде също индуцирана като предпазна мярка при някои сърдечно-съдови или неврологични хирургични процедури или като допълнение към анестезията при хирургични процедури на крайници.

Не включва: криотерапевтична деструкция на тъкани (виж Индекс: Криотерапия, по локализация)

	дълбока хипотермия (22075-00 [642]) стомашна хипотермия (13500-00 [1899]) хипотермична терапия заедно със сърдечен и циркулаторен арест (22075-00 [642])
96155-00	Стимулираща терапия, неклассифицирана другаде Лечение с терапевтичен лазер БДУ <i>Включва:</i> електрическа невромускулна нервна стимулация [EMS] функционална електростимулация [FES] интерферентна терапия [IFT] транскутанна електрическа нервна стимулация [TENS] <i>Забележка:</i> Терапевтичното приложение на устройство (електрическо, лазер или ултразвук), който засилва или индуцира функционална активност в телесна част с цел подпомагане оздравяването и намаляване на болката
1879 Тренинг на други умения	
96151-00	<i>Включва:</i> оценка на прогреса Тренинг на други умения Тренинг за шофьор Тренинг за умения БДУ
1889 Други терапевтични интервенции на дихателна система	
92043-00	Респираторен медикамент, прилаган чрез небулайзер Овлажняваща терапия
1920 Приложение на фармакотерапия	
▽ 0042 Прилагане на фармакологични агенти със системен ефект <i>Не включва:</i> прилагане на: • кръв и кръвни продукти (виж блок [1893]) • фармакологичен агент за: • анестезия (виж блокове [1333], [1909] и [1910]) • имунизация (виж блокове [1881] до [1884]) • локален ефект (виж Индекс: Инжектиране, по локализация и инжектиране, по видове, по локализация) • поведение при ектопична бременност (виж блок [1256]) • поведение при болка (виж блокове [31] до [37] и [60] до [66] и [1552]) • перфузия (виж блок [1886]) • ваксинация (виж блокове [1881] до [1883]) хирургическо прилагане на химиотерапевтични агенти (виж блок [741]) <i>Забележка:</i> Последващият списък с приложения е създаден за употреба с кодовете от блок [1920] Приложение на фармакотерапия	
96205-09	Друго приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент Приложение на фармакологичен агент през отвор Интрадермално инжектиране на фармакологичен агент Йонофореза Топично } Трансдермално } приложение на фармакологичен агент <i>Не включва:</i> приложение на фармакологичен агент през устата (96203 [1920])
1905 Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат	
96160-00	Фототерапия, става Ултравиолетова терапия на става
96161-00	Фототерапия, мека тъкан Ултравиолетова терапия на меки тъкани

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени две основни диагностични (двукратно - при приемане и преди изписване от лечебното заведение) и три основни различни терапевтични процедури дневно, **посочени в блок Кодове на основни процедури по МКБ-9 КМ.**

Основна процедура 92191-00 или 92191-01 се осъществява при необходимост и се прилага при диагностициране на COVID-19. Тази процедура се извършва при показания и се отчита като допълнителна диагностична процедура към другите диагностични процедури, посочени във всеки диагностично-лечебен алгоритъм на съответната клинична пътека.

Рентгенография или КАТ, или МРТ, или ехография на стави (с изкл. на артрозна болест) – се счита за валидна с давност до 24 месеца преди хоспитализацията, удостоверено с фиш или отразено в епикриза от проведена хоспитализация ;

Проведените диагностични процедури задължително се отразяват в ИЗ, а терапевтичните - във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89).

4. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност "Физикална и рехабилитационна медицина", осъществявана най-малко на **второ ниво** на компетентност, съгласно медицински стандарт "Физикална и рехабилитационна медицина"

4а). ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Задължително звено/медицинска апаратура
Клиника/отделение по физикална и рехабилитационна медицина
Медицинска апаратура и оборудване, съгласно медицински стандарт по „Физикална и рехабилитационна медицина“.

4а). ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. Клиника/отделение по образна диагностика – допуска се договор на територията на областта

4б). НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина на 50 легла за рехабилитация.

Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина на 30 легла за рехабилитация.

5. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ

Дейностите и услугите се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

5а). ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

1.1. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти с:

1.1.1. заболявания на опорно-двигателния апарат до 1 месец (при медицински противопоказания до 3 месеца) от проведено болнично лечение за новооткрито или усложнено основно заболяване, посочени в блок „Кодове на болести по МКБ-1“ на клинична пътека (удостоверява се с приложена в ИЗ епикриза);

1.1.1.1. определена необходимост от физикална терапия и рехабилитация от специалистите по профила на основното заболяване, провели болничното лечение; 1.1.1.2. наличие на:

изразен функционален дефицит поради намален обем на движение на големите стави и наличие на контрактури;

затруднена локомоция, ограничени ДЕЖ и автономност;

развитие на следтравматни усложнения (рефлексна симпатikusова дистрофия и др.);

изразен неврологичен дефицит - изразени парези/парализи в долните крайници;

1.1.2. претърпели големи и много големи оперативни интервенции на гръбнак, таз и долен крайник и много големи процедури на горен крайник, болни след алопластика, пострадали с политравма и такива с първични или ятрогенни увреди на периферната нервна система от ортопедично-травматологичен произход.

1.2. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти със заболявания или увреди на опорнодвигателния апарат в случаите с необходимост от последваща рехабилитация в болнични условия за едногодишен период и пациенти с трайно намалена работоспособност над 70% по повод на основно заболяване.

1.3. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти със заболявания на опорнодвигателния апарат, при които не е налице достъжен терапевтичен ефект от провежданата рехабилитация в извънболничната помощ по искане на лекаря специалист, провеждащ амбулаторното диспансерно наблюдение на пациента и/или рехабилитацията.

5. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план

Диагнозата се основава на клиничното състояние и данни от инструментални изследвания, както и на епикриза от пролежаване в други отделения (при наличие на такава).

При наличие на Решение на ТЕЛК с определена трайна неработоспособност по повод дефинитивно увреждане на опорно - двигателния апарат, не се изисква представяне на образно изследване.

Специалистът по физикална и рехабилитационна медицина при приемане на пациента извършва клиничен преглед, включващ общ и локален статус с оценка на рехабилитационния потенциал. Съставя индивидуална рехабилитационна програма, съдържаща конвенционални и специализирани методики и средства от физикалната и рехабилитационна медицина, а при показания се включват и други средства от медицинската практика.

При оценка по ММТ под 3 задължително се включва електростимулация на мускулите с нарушена инервация след извършване на КЕД.

6. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Поставя се съобразно представените при приемането медицински документи, първичния и текущите прегледи, извършени от специалиста по физикална и рехабилитационна медицина и резултатите от назначените и проведени допълнителни.

7. ДИАГНОСТИЧНИ, ЛЕЧЕБНИ И РЕХАБИЛИТАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ПРИ ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА:

Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за възстановяване на функционалната и двигателната активност в обем, преценен от лекуващия лекар и в зависимост от състоянието.

Оценка на потребностите от диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги след приключване на хоспитализацията, в т. ч.:

контролни прегледи в изписващото лечебно заведение;

продължаване на лечението в извънболнични или домашни условия;

необходимост от последваща рехабилитация в болнични условия за едногодишен период.

„Националната здравноосигурителна каса заплаща КП еднократно за една календарна година за лечение на един пациент.“

При пациенти, лекувани по тази клинична пътека, се заплаща повторна хоспитализация в рамките на същия период само по диагнози, включени в рубрики T91.1; T91.2; T92.1 до T92.8; T93.1 до T93.6; T95.0 до T95.3; Z89.5, Z96.6 и Z97.1.

8. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7.

ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”* и във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89), която е неразделна част от ИЗ.

ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ) – подписва от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ФИЗИОПРОЦЕДУРНАТА КАРТА (БЛ. МЗ № 509-89) И ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПЯТ КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ДОКУМЕНТ № 4

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Остеоартрозата и нейните разновидности (**спондилоартроза, коксартроза, гонартроза**), както и вродените и придобити **деформитети на гръбначния стълб** са сред най-честите заболявания на съвременността, понижаващи качеството на живот на пациента. Те се третират не само медикаментозно, но и с ортотични средства, физикално-медицински и рехабилитационни мероприятия (вкл. кинезитерапевтични методики) под системен лекарски контрол.

Травмите и заболяванията на меките тъкани изискват ранна прецизна диагноза и съответна комплексна терапия за намаляване на болките и възстановяване на нормалната функция. Прилагат се ортотични средства, медикаменти, естествени и преформирани физикални фактори. При нужда се прибегва до оперативно лечение с последваща следоперативна рехабилитация. Същото се отнася и до последици от счупвания на костите. След проведеното от ортопед-травматолог лечение с обездвижване чрез гипсова превръзка или оперативно възстановяване чрез метална остеосинтеза, е необходимо да се проведе рехабилитация за възстановяване на загубената функция и предотвратяване на усложнения като трайно обездвижване на ставите, ограничен обем на движение, мускулна слабост, нарушена функция. За целта трябва да се обърнете към специалист по физикална терапия.

Една типична болест, която се явява като късно усложнение след травми – главно в областта на гривнената и глезенната стави (с или без фрактури на костите), е **алгоневродистрофията на Зудек**. Рентгенологично тази болест се изразява с неравномерно (петнисто) извличане на калций от костите в засегната област, а клинично – с болки, оток, промени в цвета и влажността на кожата и ограничение на подвижността на съседните стави. При неправилно лечение може да доведе до тежка инвалидизация. Лечението е трудно. Прилага се под формата на медикаменти, физиотерапия и кинезитерапия **САМО ПОД ЛЕКАРСКИ КОНТРОЛ**. Оперативното лечение не може да спре хода на болестта. Топлинни процедури от всякакъв вид са **ПРОТИВОПОКАЗАНИ**. Същото се отнася и до груб масаж или прекалено енергични манипулации за възстановяване на ограничения обем на движенията в ставите. Препоръчват се криотерапия (студени компреси, масаж с ледено блокче и др.) и кинезитерапия под контрол на опитен специалист.

Изграждането на качествена, индивидуално съобразена рехабилитационна програма за пациентите със заболявания на опорно-двигателния апарат включва участие на различни медицински професионалисти, обединени в **РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ЕКИП** (личен лекар, специалист по физикална и рехабилитационна медицина, ортопед – травматолог, ревматолог, невролог, кардиолог, рехабилитатор). Важно е да проявите желание за сътрудничество и да предоставите на

лекуващия Ви лекар – специалист по физикална и рехабилитационна медицина пълната медицинска документация от всички проведени от Вас консултации (по възможност при постъпването Ви в рехабилитационното заведение).

Активното участие на пациента в рехабилитационния процес е необходимо и задължително условие за осигуряване на положителен ефект от физикалната терапия и рехабилитация. При неясноти по отношение рехабилитационните процедури – моля, поискайте подробно обяснение от лекуващия лекар.

Отказът Ви от постъпване в болнично лечебно заведение крие риск от вземането на погрешно решение за лечение и рехабилитация.

Преди хоспитализацията ще получите копие от формулярите за информация на пациента. Можете да задавате въпросите си и да коментирате информацията с Вашия личен лекар, със специалистите по неврология и физикална и рехабилитационна медицина от извънболничната помощ или с лекаря от приемния кабинет. Трябва да сте сигурен, че разбирате смисъла на предоставената Ви информация и че сте осмислили необходимостта от извършване на съответните физикално-терапевтични и рехабилитационни процедури. Ако сте съгласен трябва да подпишете информираното съгласие, според което разбирате съдържанието на документа и сте съгласен да бъдете приет в болницата и да бъдат извършени съответните мероприятия. Ако Вашето състояние е такова, че не позволява сам да вземете решение – то информираното съгласие ще бъде подписано от членове на Вашето семейство.